

Redacția și Administrația:
Strada Timișorii Nr. 7.

TELEFON
interurban, local și comitatens
Nr. 20.

Adresa telegrafică:
„DRAPELUL“ Lugoj.

Manuscrise nu se înapoiază.

Scrisori nefrancate se refuza.

Proprietar-editor: Dr. Valeriu Branisce.

ORGAN NATIONAL-POLITIC.

Redactor responsabil: Dr. Corneliu Jurca.

APARE:

MARȚI, JOI și SÂMBĂȚĂ.

Prețul de abonament:

Pentru Memorabil: pe 1 lună 1 cor.
pe 3 luni 3 cor. pe 6 luni 6 cor., pe
anul întreg 12 cor.; pentru România
și statele uniunii postale: 20 franc
pe an.

INSERTIUNILE

se acordează conform tarifului.

Un număr singuratic 10 bani.

DRAPELUL

Lugoj, 22 Octombrie (4 Nov.) 1905.

Lupta dintre Tisza și Kristóffy în jurul pretinsului *sufragiu universal*, cuprins în programul lui Fejérváry, ne arată proiectata reformă în colorile sale adevărate, așa că astăzi nu mai încapă îndoielă, că ceea ce promite Fejérváry în faimosul său program, este una din cele mai temerare escrocherii comise sub mantaua sufragiului universal.

Înainte de toate, ceea ce pune în vedere programul lui Fejérváry nu este sufragiu universal, ci un fel de cens intelectual, căci face dependent dreptul la vot de calificarea de a ști scrie și citi.

Nu discutăm acum nici chestia îndreptăririi peste tot a așa zisului cens intelectual, nu discutăm nici de este scrisul și cititul proba serioasă a intelectualității cetățenilor chemați a conlucra la trebile obștești și nu discutăm nici latitudinea ce se oferă organelor administrative pentru abuzuri în privința conșcrierii celor ce știu scrie și citi. (Știm d. e. mulți cetățeni, cari își știu subșcrie numele, fără de a ști scrie și citi! Știm mulți, cari au absolvat școlile sătenesti și nu știu scrie și citi, etc. etc. Care va fi deci criteriul obiectiv al calificării intelectuale?)

Să luăm datele așa cum le-a adunat contele Tisza anul trecut când a lansat cunoscutul chestionar. Și spre simplificare să luăm numai raportul dintre Maghiari și Români, vorbind în numeri întregi.

La 1904 au fost în Ungaria cu totul 3-9 milioane bărbați trecuți de 24 ani. Din aceștia 2 milioane (52%) s'au declarat de Maghiari și 600 mii (18%) de Români. Dacă, prin urmare, nu s'ar condiționa dreptul de vot dela a ști scrie și citi, ci numai dela împlinirea etății

de 24 ani, apoi în anul 1904 am fi avut — conform datelor adunate de Tisza — aproape patru milioane alegători, din cari 52% de naționalitate maghiară și 48% de naționalitate nemaghiară și în special 18% de naționalitate română. După numărul alegătorilor ar fi revenit deci Românilor dreptul la 73 deputați români, va să zică cam tot atâta cât revine azi Românilor, dacă ni-ar fi garantată libertatea alegerii, precum și libertatea întrunirii și presei.

Din cei 3-9 milioane bărbați trecuți de 24 ani știu însă citi și scrie numai 2-6 milioane și anume 1-6 milion (61%) Maghiari și 190 mii (7%) Români. Va să zică față de un milion și șase sute mii alegători maghiari, ar stă un milion de alegători nemaghiari, din cari Români, deși cei mai numeroși, fac deabea 190 mii.

Prin urmare, la anul 1904, am fi avut — pe baza programului de reformă al lui Fejérváry — după numărul alegătorilor români, la o împărțire justă a cercurilor electorale și garantându-ni-se deplină libertate de alegere, cu totul 28 deputați români, va să zică aproape numai a treia parte din câți ne-ar reveni astăzi pe baza actualului sistem electoral, dacă ni-s'ar garantată libertatea alegerii, a vorbirii și întrunirii.

Citirele aceste vorbesc destul de elocuent și dl Kristóffy are deplină dreptate când pe baza acestui pretins sufragiu universal nu-și teme hegheonia artificială a poporului maghiar, ci declară că o așează pe o bază mai largă și mai sigură.

E doar evident că proporția numărului alegătorilor neași maghiari crește în mod horend față de cel al alegătorilor nemaghiari. Unde mai ieri apoi că procentul cel mai covâr-

șoare de argint. Codrii moi de brad luminează metalic din cetinele verzi-întunecoase și de sub bolțile adânci un freamăt viu se desface, un freamăt dureros, plin de șoapte, ce pare menit să nu se audă departe, ci să moară acolo, în noaptea pădurilor bătrâne.

Pe țărmul Tisei, sub vălul de ceață, pe care soarele îl face acum mai alb ca laptele, plutașii stau gata de pornit. Plutele, legate de țărm, undulează cu valurile, strălucesc din brazii voinici, neînduplecați, ca stâncă de pe care au fost prăvăliți fără de voia lor, — de câte ori norul alb de ceață se rupe, unde și unde, și lasă să se vadă văzduhul albastru.

Dar din spre munți începe să adie tot mai mult o boare subțire, ce rupe în pâcuri groase, ca niște grămezi de lână albă-albă, ceața deasupra Tisei și le ridică, fără să le mai clatine, spre înălțimile de cicoare.

«Gata, măi!»

În șase părți se luură deodată gânjurile grele, vârtoase și vâslele începură să se razime cu putere în trupul luncos al apei. Plutele, legate una de alta, troznesc din încheeturi, dau să plece în mers neregulat, luate de șivoaie, dar lopoțile se împlântă adânc, trupurile înalte ale voinicilor din țara

șitor al alegătorilor nemaghiari vor fi Nemții, cari toți — ca să zicem așa — sunt din naștere... «mameluci» ai politicii de stat.

Dacă stau deci așa lucrurile, se va întreba on. cetitor, că de ce combate Tisza așa aspru acest proiect.

Simplu de tot. Contele Tisza condiționează — și are dreptate — hegheonia artificială a elementului maghiar în Ungaria, dela susținerea nestirbită a transacției dela 1867. Și este lucru patent, că tocmai Maghiarii neași sunt cei mai mari adversari ai acestei transacțiuni. E curios acest fenomen, dar adevărat. Semn că politica masselor mari maghiare este condusă de sentimente și nu de adevăratele interese ale hegheoniei artificiale maghiare. Probă că și până acum transacția dela 1867 nu s'a susținut pe baza voturilor date de poporul maghiar, ci cu ajutorul «mamelucilor» aleși cu nemai pomenită presiune, corupțiune și răpire de drept tocmai în cercurile unde alegătorii nemaghiari sunt în majoritate.

Ce urmează de aici?!

Tisza vede în creșterea neproporționată a alegătorilor maghiari și scăderea horendă a alegătorilor nemaghiari primejdia transacției dela 1867 și prin urmare *fațimentul politicii de stat bazate pe hegheonia artificială a poporului maghiar*.

Și este de înțeles, căci crescând numărul deputaților aleși de populația maghiară va crește numărul dușmanilor transacției și reducându-se în mod simțitor mandatele cercurilor cu alegători nemaghiari în majoritate, nu va mai fi de unde să-și furnizeze politica de guvernament *majoritatea necesară de „mameluci“ pentru a putea susține* tocmai în interesul he-

de brazi și de munți se încovoie și apa fuge spunegând în laturi, iar plutele se înșirue una după alta.

Vre-o opt flăcăi rămân la vâsle, cei mai în vrâstă se pun la odihnă în jurul ceanului, sub care un unchiaș adunat de spate, ațâță focul, pe vatra de pământ, lipită frumos, proaspăt. Atâția au pornit de aici, dar după trei ceasuri de plutire, vor află încă pe atâția, cari îi așteaptă și așa va porni tovarășia întreagă, ce duce de atâția ani acum podoaba munților din Maramurăș la o fabrică jidovească din Seghedin.

Frumoasă vreme ni se arată azi, cumetre. De mult n'a fost cerul așa de senin. Doar ne-ajută Dumnezeu să ajungem în pace, să mai facem și noi ceva bani, că drept să-ți spun, acasă la mine va putea acuși să bată vântul prin horn, că nu va mai fi nici cenușe să o spulbere».

Românul ce vorbi, își îndesă bine pipa, săltă pe palmă un ochiu de jar de sub cean și-l potrivă în gura lulelei, bătucindu-l cu unghia dela degetul cel mare. Nu-i răspunse nimeni și el remase urmărind cu ochii obosiți valurile mici, ninse pe creștet, ce se izbiau de plută.

În lumina soarelui tinăr, oamenii

ghemoniei artificiale maghiare *transacția dela 1867*.

O și spune aceasta clar Tisza în discursul său de Marți, când zice: «... (proiectul lui Fejérváry devenind lege) ne va da un parlament și ne va aduce o majoritate în dietă, cu care se va putea face orice politică din lume și cu care ne putem imagina ori ce soluțiune, dar *politică națională maghiară pe baza transacției dela 1867 nu mai aparține între posibilități!*»

Și spre mai mare claritate declară mai târziu Tisza, că dacă va isbuti vre-un guvern cu proiectul lui Fejérváry, apoi «nimicește definitiv pentru toți vecii baza creată în Ungaria prin transacția din 1867».

Iată deci ce îl îndeamnă pe Tisza să combată cu atâta foc programul lui Fejérváry privitor la pretinsul sufragiu universal. Ear pe noi nu-i permis să ne conducă rezonamentul, că ce combate Tisza ca periculos pentru Maghiari să considerăm tocmai de aceea ca bun pentru noi!

E vorba doar de dreptul nostru electoral și acest drept voește să ni-l reducă baronul Fejérváry cu pretinsul său sufragiu universal, bazat pe cens intelectual.

O tragere pe stoaară mai temerară și mai frivolă nici imagina nu se poate!

Kristóffy în apărarea sufragiului universal. Deja a doua zi după discursul lui Tisza contra sufragiului universal ministrul Kristóffy a încercat a combate pe Tisza, zicând cătră un colaborator al semioficiosului «Magyar Nemzet» mai întâiu următoarele: «În clubul Lloyd (liberal) s'a constituit eriuoul partid conservativ. El se numește azi încă liberal, dar hotărîrea adusă și discursul introductiv înseamnă atât în urma ideii fundamentale politice, cât și în urma conținutului său

aceștia înalți, cu ochii întunecați, cu obrajii veștezi, erau triști și abătuți, păreau a se gândi cu stăruință la ceva foarte departat.

«Așa cred și eu, Vasile, zise într'un târziu unchiașul ce făcuse focul, punând de mămăligă. Va țineă Dumnezeu și cu noi odată și are să fie bine. Uite, munții noștri, săracii, cum se limpezesc. Zice că odată aveă satul nost' turme albe de vite și de oi pe acolo. De-aceea mi-o pareă mie că-s așa de triști acuma».

Vasile își îndesă adânc degetul în gura lulelei. Trage des din țeva ce sforăie și ochii i-se aprind, ca și niște gânduri mari, pironiți spre munții vi-neți.

«Al dracului, mă, cum se duc codrii noștri, rând pe rând! Uite, acolo trei coaste pustii, să le prăjască soarele. Și-s mai bogați doar oamenii acum? Atâta că ne-am umplut satele cu haine nemțești».

Unchiașul îndesă din nou tăciunii pe jar, apoi privi întrebător la oamenii din jur. Aceștia însă nu aveau de loc voe de vorbă multă, priviau triști în lungul Tisei și numai din când în când își ridicau, plini de sfială, ochii cătră munții strămoșești, ce rămăneau tot mai departe în urma lor.

FOITA „DRAPELULUI“

Plutașii.

— Schiță —

De Ion Agîrbiceanu.

= Specimen din volumul «Dela Țară.» =

O ceață grea, lăptoasă, apasă deasupra Tisei ce-și izbește apele turburi de țărmuri rupți, stâncoși. Valurile mohorâte se frâng la gaturi, spumegă și par'că se oufundă în adâncimi, ca să iasă mai inviforate, cine știe unde. Marea riului însă curge întins, ca niște vine groase de oțel întunecat, ce numai din când în când se încovoie. Ochiul de lumină al văzduhului se rotește deasupra piscurilor fumurii a munților, se înalță mereu, albindu-se tot mai mult, umplându-se de unde

*) Budapesta, 1906. Institutul tipografic și de editură «Luceafărul», str. Molnár Nr. 10. Prețul 1 cor. 50 bani. Recomandăm tuturor cetitorilor noștri cu cea mai mare căldură acest volum. Red. «Drapelul».

pericolul nimic altceva, decât că s'a arborat steagul direcției conservative». Combate apoi aserțiunile lui Tisza despre pericolul sufragiului universal și susține teza, că cu cât stă dreptul electoral pe baze mai largi, cu atât mai puțin e expus parlamentul la devastările obstrucției. Presiunea morală și politică, sub care stă deputatul față de masele mari ale poporului, care l-a ales, îl silește cu putere irezistibilă ca să lucreze pentru binele poporului. Masele poporului dacă dispun de dreptul electoral, nu vor mai suferi, ca dieta să se ocupe cu nimicuri, cu certuri și să peardă timpul cu obstrucție. Kristóffy cearcă a dovedi, că în toate statele a încetat obstrucția îndată ce s'a introdus sufragiul universal. Susține, că numai după ce ajung masele poporului să se valideze politicește, se poate desvoltă o democrație adevărată și inteligentă, pe când Tisza a zis chiar invers. În fine a zis Kristóffy, că guvernul va primi lupta și credere în puterea mare reformatoare a sufragiului universal, care va creea un parlament spre binele întregului popor.

Ordonanțele de maghiarizare în congregația com. Brașov. La congregația de toamnă a com. Brașov dl I. Lengeru a prezentat următoarea propunere:

«Comisiunea administrativă să înainteze Excelenței Sale d-lui ministru al cultelor și instrucțiunii publice o reprezentare cerând ca Excelența Sa să binevoiască ași revoca înaltul ordin nr. 72000/1905 fiindcă dispozițiunile lui referitoare la învățarea limbii maghiare depășesc ținta prevăzută în legile în vigoare și fiindcă violează în același timp autonomia bisericilor».

Propunerea a fost respinsă. S'a primit propunerea lui Dr. Schnell, care cere numai a se atenua acele dispozițiuni din ordinațiunea ministerială, cari privesc numărul orelor pentru instrucția limbii maghiare și procedura disciplinară contra învățătorilor, cari nu-și împlinesc «datorința patriotică».

Ministrul Vörös candidat de deputat. O deputațiune a cercului electoral III al Budapestei a mers la ministrul de comerț Vörös și l-a rugat să candideze în acest cerc vacant. Vörös a primit candidatură și a ținut în fața deputațiunii un discurs, în care a zis că guvernul a trebuit să construească un nou drum politic, pe care să poată scoate țara din încurcătura politică, din lăncezeala gravă economică și socială, pentru ca să asigure în acest mod cetățenilor lucrare pacinică și liniște. Acesta e scopul programului desfășurat de ministrul president și care cuprinde problemele politice, sociale și economice, a căror rezolvare în viitorul cel mai apropiat are să o asi-

Voinicii dela cârmă trăgănu în cetăți rupte, pline de jale. Valurile se izbiau stropind cu picuri de diamant cămeșile lor albe, deșteptându-i par'că din visuri. Plutele trozniau, când și când, din încheeturi, vâslele numai în răstimpuri se implântau mai adânc în apă. Fumul vânat de sub ceaun se ridică în fuioare fine, albindu-se tot mai mult.

O liniște adâncă stăpâni în tot cuprinsul plutei. Numai murmurul apei străine se auzia, dureros uneori, alteori, par'că, plin de batjocură. Părea că duc un mort iubit, să-l îngroape undeva departe, departe, în țară străină. Iar munții strămoșești își înălțau încă în depărtări creșetele, să-și mai vadă odată avuția, podoaba lor împărătească, ce se apropiă să iasă pentru totdeauna din Maramurăș.

La al patrulea sat, pe țărmul Tisei, apa se frământă mai tare, izbindu-se de țărmuri. Feciorii îndoiaie vâslele adânc prin apa grabnică, plutașii toți sunt în tălpi. Aici îi așteaptă ortacii, cu alt rând de plute, aci vor odihni puțin. Astfel plutele ce sosiau se înșirară lângă cele ce n'au pornit încă, iar Români esiră pe țărm să strângă mâna ortacilor.

Erau cu toții veseli.
«Cu bine, Toadere, și cu sănătate! Ați plecat de mult d'acasă, hai? Dar e o vreme, știi, o vreme, de se

gure guvernul, respective noul partid guvernamental. Pe baza acestui program primește candidatură și roagă pe alegători să dea ajutor la prima victorie a acestui program de partid.

Dela congregația comitatului Sibiu. În congregația de toamnă a com. Sibiu, ținută în 31 Octombrie n., au fost realeși în comisiunea administrativă membrii cari demisionaseră din pricina executării pretinsă de comitele suprem a ordonanțelor maghiarizatoare ale min. Lukács. Între acești membri realeși se află și 2 Români: P. Cosma și Dr. L. Leményi.

Sufragiul universal în programul guvernului.

Dăm în traducere fidelă partea din discursul program al premierului Fejérváry, referitoare la dreptul electoral:

«Stimaților domni!

În fruntea programului nostru stă reforma dreptului electoral, ca direcție a nizuinței noastre politice și ca conținut al lucrării noastre de guvernare. De ani de zile a devenit în patria noastră o convingere comună, că dreptul electoral pe baza censului are nevoie de o reformă urgentă. Una din cauze este disproporția cea mare a contribuției, ce servește ca bază a dreptului electoral. Altă cauză este influența păgubitoare ce a exercitat-o asupra sincerității și consistenței politice a reprezentanței poporului dreptul electoral atât de îngust. În patria noastră censul de dare al îndreptățirii la vot variază între 60 fileri și 120 cor. Ce fel de nedreptate socială și absurditate politică se află în aceea, că în una și aceeași țară într'un ținut și numai o dare de 60 fileri la an dă puțină exercitării drepturilor cetățenești, ear în alte ținuturi este lipsit de acest drept chiar și acela, care plătește dare de 119 cor.

Sistemul acesta nu numai că este nedrept, dar nu corespunde nici raporturilor noastre politice, deoarece cenzurile disproporționate înalte eliminează din barierele constituției chiar straturile maghiarime de rasă.

Cestiunea reformei parlamentare s'a copt pe baza conștiinței, că aceste raporturi nu se mai pot menține, nu numai din punctul de vedere al echilibrului politic și social, ci mai vârtos din punctul de vedere care își pune ca țință îngrijirea conștiinței de interesele păturilor largi ale poporului. Cel ce cu ochi pătrunzători privește degenerarea raporturilor noastre publice, acela nu poate să nu vadă legătura ce există între anacronismul

plătește să închinăm odată, până a nu plecăm. Uite, aicea-i jumătatea! Ce crezi, de câte ori am golit-o până acum? Odată? De trei ori, frate, auzi tu, de trei ori. Și în cinstea ta, în cinstea voastră a tuturor, dragii mei, voiu mai umple-o de două ori. De unde? Trăznitu-l-o de Herți, da nu vezi că-i aici? Nu ne părăsește asta, dragu-meu, cu una cu două. Are inimă bună și nu-l lasă pe om la năcaz!»

Plăeșul, un român bine legat, se sculă și se apropie de jupân să-i umple sticla. Avea niște ochi ce nu mai spuneau nimic. Din față numai i-se citia, poate, o durere mare.

«Așă Herți, așă dragă, scrie numai acolo, cum zici tu, scrie numai acolo sus, că doar la bani mergem noi în Seghedin, ori la ce mama dracului».

Și după ce mângâie pe jidan pe umărul verde al caftanului, vine la prietin și-i dă să inchine.

«Bea, frate, noi am mai băut. Drept că suntem mai dela miezul nopții aici. Știam că veți sosi cam pe vremea asta, dar trăznitul de Herți a lăsat să se audă vestea, că plutele voastre au plecat de cu sară și că așa la noaptea jumătate veți fi aici. Ne-am urit dela o vreme așteptând și cum Herți vine cu noi totdeauna, am mai gustat câte un păhărel».

(Va urmă).

dreptului de vot extraordinar de îngust și între sterilitatea parlamentului.

Ministrul spune, că 'n anii ultimi trăsura caracteristică a parlamentului maghiar a fost, că deoparte interesele cele mai urgente și mai vitale economice și social-politice s'au dat cu totul uitării, nu li-s'a dat nici o atențiune din partea reprezentanței poporului, ear de altă parte timpul cel scump s'a risipit cu discuțiuni de drept public. Parlamentul n'a știut sau n'a voit să bage de seamă, că proprietățile mijlocii se macină, mica proprietate se prăpădește și se sporesc în mod îngrozitor proprietățile mititele.

Numărul proletariatului agrar din poporațiunea agrară de 13 milioane a Ungariei, s'a urcat la 10 milioane; mișcarea poporațiunii ne dă o iconă din ce în ce mai posomorită, fiindcă ceea-ce câștigăm prin diminuarea mortalității copiilor, pierdem înzecit și însutit de-oparte prin emigrările, cari anual se urcă la 300.000, și de altă parte tocmai prin aceea, că în rândurile Maghiarilor de rasă băntuie sistemul nenorocit de unu și doi copii, care este fatal pentru viitoarele generațiuni. Și pe când se petrec toate aceste, parlamentul ori face obstrucție, ori forțează cestiuni de drept public, și provoacă lupte constituționale sterpe.

Parlamentul din alegătorii căruia masa poporului este exclusă în mod meșteșugit, nu dovedește sentiment față cu adevăratele lipsuri ale poporului. Și parlamentul, care nu simte dependență în jos, se crede absolut de aceea problemă a adevăratei reprezentanțe parlamentare, care constă în îmbrățișarea intereselor păturilor largi ale poporului. Pretutindeni — și în Anglia — parlamentele cu drept electoral restrins au căzut în toate păcatele oligarhiei: și-au pierdut timpul cu lupte de drept public, au neglijat interesele cele mai arzătoare ale masselor muncitoare, corpul națiunii, și au devenit pradă degenerării luptelor de partid. Această fatalitate s'a împlinit și în ce privește parlamentarismul maghiar.

O descurcare adevărată, care să nu se oprească numai la simptomele boalei, ci să vindece răul din rădăcină, nu poate să urmeze decât după o reformă parlamentară, care să începe earăși parlamentul cu interesele și voința poporului.

Nimeni nu poate fi exclus dela exercițiul drepturilor politice, dacă își împlinește datoriile față cu statul, și de aceea guvernul a pus în fruntea programului seu dreptul electoral universal secret, după comune și direct, cu aceea, ca la realizarea acestei instituțiuni să se cumpănească cu grijă cautelele necesare din punctul de vedere al intereselor de stat și naționale.

Nu poate să ducă la scop nici un fel de soluțiune paliativă. Pe cât de adânc e încuibat răul, pe atât de radical trebuie să fie și remediul. Adversarilor noștri le place să se refere la Anglia și să ne zică, că acolo nici azi încă dreptul electoral nu este universal. Așă e, însă am de observat, că dela acordarea dreptului electoral în Anglia și chirișilor și servitorimeii, măsura atinge binișor și acolo ceea-ce numim sufragiu universal. Mai departe, Anglia a știut să evite pe acest teren soluțiunile radicale, așa că a făcut ceea-ce noi am întrelăsat a face: cu ochi vigilenți a urmărit statornic, când o pătură socială a ajuns să fie destul de matură din punct de vedere politic și cultural, și îndată ce a aflat o astfel de pătură, s'a grăbit a-i acorda acest drept politic....

La noi dreptul de vot universal secret, pe care îl facem dependent de *etațea de 24 ani* și de *scriere și cetire*, abia va întrei numărul votanților. În Anglia billul reformei dela 1832 a încercat numărul alegătorilor. Poftiți și răsfoiți istoria poporului englez și veți vedea din ea, că înflorirea cea colosală a domniei universale britice, se începe dela încercarea numărului alegătorilor. De aici putem scoate învățătura, că viață înfloritoare națională, progres economic solid și consolidare puternică de stat, nu se poate aștepta, decât dela introducerea întregii puteri a poporului în parlament. Tocmai pentru aceasta am hotărât realizarea dreptului

electoral universal secret, care să se exercite după comune și direct. Și fiindcă adversarii noștri bănuiesc, cu lealitatea politică obicinuită la ei, sinceritatea și seriozitatea acestei hotărâri a noastre, ne vom îngrijii, ca îndoielile ce se ridică astfel, să le împrăștiem prin prezentarea unui proiect de lege îndată după întrunirea dietei».

Manifestul Țarului.

«Noi Nicolae II, din mila lui Dumnezeu împărat și monarh al tuturor Rusilor, Țar al Polonilor, mare duce al Finlandei etc., facem cunoscut tuturor supușilor noștri fideli:

Turburările și mișcările în capitalele noastre și în numeroase alte locuri ale imperiului nostru umplu inima noastră cu mare și aspră durere. Fericirea domnitorului rusesc este insolubil legată de fericirea poporului și durerea poporului e durerea domnitorului. Din mișcările prezente se poate naște o adâncă spargere națională și un pericol pentru integritatea și unitatea imperiului nostru.

Datorința înaltă impusă nouă prin misiunea noastră de domnitor ne poruncește, ca cu toată priceperea și puterea și țăria noastră să ne nizuim a grăbi încetarea acestor turburări așa de periculoase pentru stat.

Dupăce noi am poruncit respectivelor autorități să ia dispoziții pentru delaturarea aparițiunilor directe de disordine, turburări și violență și pentru scutirea poporațiunii pacinice, care tinde a-și împlini în liniște toate datorințele sale, am aflat că e neîncunjurat de lipsă — pentru realizarea cu succes a dispozițiilor generale în scopul linișirii vieții publice — a da o direcție unitară activității autorităților supreme de guvernare.

Impunem deci guvernului nostru datorința a împlini voința noastră nestrămutabilă precum urmează:

1. Trebuesc date poporului bazele neclătinabile ale drepturilor cetățenești, bazate pe *inviolabilitatea faptică a persoanei*, pe *libertatea credinței și a cuvântului*, pe *libertatea de întrunire și asociare*;

2. Fără întreruperea alegerilor pentru дума de stat (adunarea națională, dieta) ordonate mai înainte și întrucât permite scurtimea timpului disponibil până la convocarea dumei, trebuesc chemate de a participa la дума toate clasele poporului, cari acum sunt excluse definitiv dela dreptul electoral, rămânând ca sufragiul universal să fie regulat prin noua corporațiune legislativă;

3. Trebuie exprimat ca principiu nerăsturnabil, că *nici o lege nu poate ajunge la valoare fără aprobarea dumei de stat* și că trebuie să li-se dea aleșilor poporului posibilitatea de a participa de fapt la *supravegherea legalității* acțiunilor autorităților instituite de noi.

Ne adresăm la toți fiii fideli ai Rusiei să-și aducă aminte de datorințele lor față de patrie, să conlucre la încetarea turburărilor nemai auzite de acum și împreună cu noi să-și pună toate puterile pentru restabilirea liniștei și a păcii în patrie.

Dat în Peterhof la 17/30 Octombrie 1905, în anul al 11-lea al guvernării noastre.

NICOLAE».

Revoluție în Rusia.

Manifestul Țarului n'a avut efectul așteptat. Mișcarea revoluționară a devenit după manifest și mai fioroasă. Revoluționarii pretind realizarea nemănată a drepturilor cetățenești, nimicirea tuturor legilor excepționale, convocarea unei adunări constituante, amnestie deplină pentru condamnații politici, delaturarea Cazacilor.

La Moskva a avut loc la 1 Nov. ciocniri sângeroase. Cazacii au ucis mulțime de cetățeni.

La Kazan mulțimea a devastat prăvăliile. Lupte pe stradă. 25 răniți zac pe moarte în spital.

La Varșovia au fost ucși de Cazaci Marți 7 oameni, Mercuri 16

oameni, ear 23 au fost grav răniți. Din închisoare au fost eliberați, la cererea mulțimei, 400 condamnați politici.

La Minsk au fost uciși la 1 Nov. în decursul luptelor sângeroase cu Cazacii 40 cetățeni.

La Odessa poporul s'a răscolit contra Ovreurilor. Prăvăliile Ovreurilor au fost jefuite. Armata n'a voit să ridice arma asupra demonștrărilor, ci a pus armat asupra cazacilor, omorînd 50 Cazaci. Cu totul au fost uciși în decurs de 2 zile în Odessa cam 5000 persoane, cea mai mare parte Ovrei.

La Kiew revoluționarii au devastat prăvăliile Ovreurilor. Tot aici a fost rupt în bucăți portretul țarului. Trupele au pus la foc 50 demonștranți.

La Poltava Cazacii au pus asupra cetățenilor pacinici, omorînd mulți.

În Finlanda încă a izbucnit revoluția. O deputație a provocat pe guvernorul să demisioneze.

Greva funcționarilor de tren n'a încetat până acum.

Numărul condamnaților politici din Rusia se urcă la 20.000. Revoluționarii pretind ca aceștia să fie puși în libertate.

Pobjedonoscew, proeurorul suprem al sf. sinod rusesc, și-a dat demisiunea. El a fost cel mai mare aderent al absolutismului în Rusia.

Informațiuni.

Conferența publică — convocată pe mâne la Lugoj de d-nii V. Thomici și soții — promise a fi foarte bine cercetată. S'au anunțat deputații din toate părțile comitatului, precum și din comitatele vecine. De asemenea s'au anunțat, că vor veni toți deputații naționaliști din dietă, cărora li-se pregătește mâne la orele 9 o mare primire cu banderiu la gară. Dacă va fi timpul favorabil, se va ține adunarea sub cerul liber în curtea bisericii gr. or. române, unde se vor construi mai multe tribune. În nr-ul viitor vom da raport special despre decursul acestei conferențe.

D-șoara Ana Bobora, tinăra sopraniștă a Reuniunii noastre de cântări, care a câștigat simpatiile publicului nostru deja la primele sale debuturi ca solistă, obținând bursă, s'a înscris la conservatoriul din București. Dorim tinerei noastre cântărețe succes, ca azi-mâne să o putem saluta ca artistă în puterea cuvântului.

Procesul l. Russu Șirianu. Judecătoria cercuală din Arad a pedepsit pe dl Ioan Russu-Șirianu la 400 coroane amendă sau 20 zile închisoare, pentru că n'a trimis procurorului un exemplar din cartea sa «Românii din statul ungar», care s'a răspândit și în Ungaria. Apărătorul dl Dr. Iustin Marșieu a arătat, că numita carte a fost tipărită la București și că a fost confiscată la graniță, deci nu s'a putut răspândi în Ungaria și autorul n'a fost dator să o trimită procurorului. Motivele apărătorului n'au fost însă luate în considerare. Contra sentinței s'a dat apelație.

Un prinț servind ca soldat de rând în armată. Se știe, că arhiducele austriac Leopold și-a pierdut toate titlurile, toate decorațiunile și rangul seu strălucit în armata austro-ungară, pentru că a luat de soție o fată de rând, pe domnișoara Adamovici. Fostul arhiduce serbătorit nu s'a întristat de fel pentru pierderea mării ce a avut-o. El s'a așezat cu nevastă-sa în Elveția, și-a luat numele de Leopold Wölfling și trăește fericit în șirul celorlalți cetățeni simpli din Geneva. Deoarece însă după legile din Elveția, trebuie să-și facă și acolo serviciul militar, dl Leopold Wölfling a intrat ca recrutar în armata elvețiană și terminându-și slujba militară, care a durat însă numai câteva săptămâni, a devenit cetățean deplin al Elveției libere.

Școală grecească închisă. Ministrul român al instrucției a decis închiderea școlii grecești din Calafat pentru abateri grave dela regulamentele școlare.

Schimbul de profesori. La 30 Octombrie a ținut prima sa prelegere la Ber-

lin savantul american Peabody dela universitatea din New-York. Împăratul Wilhelm încă a luat parte la prelegere. Profesorul Peabody a tractat chiar tema schimbului de profesori între universitățile americane și germane, a cărei idee a provenit dela împăratul Wilhelm. Profesorul a lădat ideea ca folositoare pentru ambele state și ca o garanție a păcii. Împăratul Wilhelm a fost viu acclamat de studenți. Germanii e primul caz, că un împărat acesta a vizitat universitatea din Berlin.

Ziar maghiar confiscat. Numărul dela 1 Novembrie al ziarului kossuthist «Független Magyarország» din Budapesta a fost confiscat pe baza unei decizii judecătorești. În acest număr apăruse o poezie, în care procurorul a aflat agitație la revoltă, și un articol, în care procurorul a aflat o fenză la adresa Majestății Sale.

99% milioane analfabeți în Rusia. Rusia are (afară de Finlanda, care are 2,712.562 locuitori) 126 milioane 586 mii 525 suflete, între cari 88 milioane sunt Ruși, 14 milioane sunt Tătari și alte popoare mohamedane, 8 milioane sunt Poloni, 5,215.600 sunt Ovrei, 1,500.000 sunt Germani, etc. S'a constatat oficial, că din cele 126¹/₂ milioane locuitori ai imperiului rusesc 99 milioane 670 mii 436 sunt analfabeți, adică nu știu nici scrie nici ceti, și că numai 7 milioane știu scrie și ceti. Clasa inteligentă rusă, adică cei ce au absolvat cel puțin o școală civilă, constă numai din 1,439.235 persoane.

Exarhat român în Macedonia. Patriarhul ecumenic din Constantinopol a comunicat în ședința sinodului, că România voește să numească un exarh român în Macedonia, precum a făcut mai înainte și Bulgaria. Patriarhul mai pretinde a ști, că România a oferit postul de exarh al bisericii române din Macedonia metropolitanului grec dela Durazzo Procopie, care s'a declarat învoit să primească acest post. Patriarhul a mai comunicat sinodului și că metropolitanul grec dela Karaferia s'a dat pe partea Aromânilor și a promis a lucra în favorul chestiunii macedo-române. Sinodul a hotărât ca metropolii să fie provocați a se justifica.

Agitația socialiștilor contra armatei. Ziarele maghiare aduc știrea, că socialiștii din Cluj au răspândit în toate stradele Clujului o broșură, prin care un căpitan din Cluj e învinuit că a închis în temniță 32 soldați nevinovați. Se povestește în broșură, că la 3 August a. c. regimentul 62 de infanterie plecând la manevre a lăsat în casarmă 95 soldați bolnavi, pe cari apoi căpitanul Alezi i-a pus în serviciu greu, i-a trimis în patulă de noapte și i-a pus să facă exerciții militare grele dela 6—10 ore înainte de amiază și dela 2—6 după amiază. Soldații bolnavi n'au putut suportă serviciul greu și neîntrerupt și 32 din ei au mers la căpitanul rugându-l să-i elibereze dela serviciul de sentinelă. Căpitanul s'a supărat rău pentru cererea lor și i-a pus la serviciu și mai greu. Totodată i-a dat în judecată și la 13 Octombrie au fost condamnați de tribunalul militar toți 32 la temniță dela 14 zile până la 2 luni, ear suboficerii au fost totodată și degradați. Soldații se află acum închiși în citadela din Cluj. Broșura mai acuză pe căpitanul cu jurământ fals. Socialiștii amenință că poporul își va lua satisfacție cu forța, dacă căpitanul și 2 suboficerii învinuiți nu vor fi pedepsiți prin lege.

Emigrarea în săptămâna trecută. În săptămâna trecută s'a urecat mult numărul emigranților ungari la America. Au sosit la New-York 2594 emigranți ungureni și anume: 596 Maghiari, 1472 Slovaci, 235 Șvabi, 256 Croați și 35 Români. Emigranții români s'au așezat: 13 în statul New-York, 4 în Pennsylvania și 18 în Ohio.

Emigrarea în August. În August au emigrat în Statele-Unite 63.409 persoane, dintre cari 6462 sunt ungureni, cu 1898 mai mulți decât în August 1904. Cei mai mulți au emigrat din Italia (10.570), cei mai puțini din România (67). Din Austria au emigrat 7019, cu 2344 mai mulți decât în August 1904.

Willy Weston. Evenimentul artistic al săptămânei va fi serata Wagner a artistului în clavier Willy Weston, cel mai renumit interpret al lui Wagner din toată lumea, care serată (concert) va avea loc în teatrul orașului Lugoj. Măestrul Weston și d-na Dr. Oscar Fodor, cântăreață la operă, au sosit deja în orașul nostru, al cărui public pricepător de artă se va prezenta de sigur în număr complet la serata Wagner de poimâne.

Încercare de atentat. Marți seara a puscat cineva asupra trenului de persoane ce mergea dela Brad la Arad. Nimenea n'a fost rănit. În tren se află și deputatul Barabás, care se rentorcea dela Baia de Comar, unde făcuse în calitate de comisar al dietei investigație asupra alegerei de deputat a deputatului naționalist român Vasile Damian.

Suspendarea unui pretore din motive politice. Pretorele Iosif Kőrösi din Târgul-Mureșului voind să-și ridice salariul a prezentat o chitanță fără timbru, pe motiv că țeara se află în «ex-lex». Urmarea a fost că nu și-a primit salariul. Atunci el a dat în judecată pe ministrul president Fejérváry. Acum s'a amestecat în afacere ministrul Kristóffy. Anume a ordonat cercetare disciplinară contra pretorelui Kőrösi pentru lipsă de respect față de ministrul president și totodată l-a suspendat din oficiu. Kőrösi a declarat acum, că el nu va eși din cancelaria sa decât dacă va fi scos cu forța. Pentru ținuta lui «bărbătească» plebea șovinistă din Târgu-Mureșului i-au făcut ovațiuni pe stradă.

Socialist condamnat. Socialistul Richard Schwartz din Budapesta a fost pedepsit de curtea cu jurați din capitală la 2 luni temniță de stat și 100 coroane amendă pentru că a editat o broșură agitatorică intitulată: «Vin socialiștii».

Spargere la postă. Niște hoți foarte îndrăzneți au furat Duminecă o căruță cu cai, apoi s'au dus la oficiul postal din Kisvárdá (aproape de Nyiregyháza) și spărgând poarta și ușile au furat cassa de fer, în care se aflau 4779 coroane bani gata și trei scrisori cu bani, conținând 10000 coroane. Ei au pus cassa de fer în căruță și au plecat. Mergând așa în drumul lor, s'a rupt căruța sub greutatea mare a casei de fer. Hoții nu și-au pierdut însă nădejdea. Au furat imediat o altă căruță de undeva și au dus cassa de fer în piața satului unde au spart-o și au luat banii. A doua zi s'a găsit în piața cassa goală și spartă. S'a pornit cercetare, dar până acum fără rezultat.

Vremea în Novembrie. După calendarul repositului profet Falb vremea în Novembrie este: 1—6 Nov. liniștită, uscată, senină și recoroasă. Temperatura e submijlocie. Ploi puține. 7—11 Nov.: Temperatura se urcă și devine normală. Ploi multe. Vreme moroasă. 12—18 Novembrie: vreme moroasă, umedă. Ici-colea zăpadă. 19—25 Nov.: Vremea devine rece. Zăpadă în multe locuri. La început umezeală, vreme moroasă, apoi ger, vreme senină și liniștită. 26—30 Nov.: vremea e schimbătoare. Ploi și ninsori extinse.

Lucru interesant din lumea teatrală. Una din artiștele maghiare mai fermecătoare a fost chinată enorm de mult de boala teatrului, care este invidia. Ea invidia pe o colegă a sa, care și-a cumpărat un . . . automobil. Fericita percurge în motorul seu în decursul verii toată țeara, în sezon merge la probe și la reprezentațiuni tot cu automobilul și foile sunt pline de laude la adresa ei. Dar nu mult timp va monopoliza colega această glorie, căci mica artistă fermecătoare și-a comandat un motor și mai frumos și în curând va călători și ea tot așa de mândră și radioasă de fericire prin capitală. E interesant însă a ști: cum a devenit mica primadonă așa de fericită? Ea are să mulțamească norocul seu casei de bancă A. Török & Co. Budapesta, Theresienring 46, unde ea a câștigat cu un los la loteria de clase o sumă mare, care i-a dat posibilitatea să-și cumpere un automobil prețios.

Nefericire în biserică. În biserică din Chémaze (Francia) s'a dărimat o parte a plafonului chiar în decursul sfinteii liturghii. Cântăreții și ceilalți credincioși, cari se aflau în corul bisericii, au fost grav răniți. Lumea a fugit îngrozită din biserică.

Apel către învățători.

Mult stimați colegi!

În urma ordinațiunilor ministeriale cu privire la propunerea limbei maghiare în școlile noastre, nu odată ne plângem unii către alții de greutățile mari ce întâmpinăm. Aceste greutăți noi învățătorii le simțim căci se pretinde, să-și faci pe elev să vorbească și să scrie ungurește, apoi să-l faci ca cunoștințele câștigate să le știe arată și în ungurește, dar fără ca să ai vre-un plan ori directivă: nu știi dar, eât să propui și ce să propui? La control, toți examinează cum îi taie capul!

Bărbații noștri cu zel față de școală, se silesc tot mai mult, să ne ușureze această sarcină! Este vorba de un dascăl care ca și noi muncește, prin urmare cunoaște năcăzurile noastre; acela este fratele nostru Iuliu Vuiu, care acum ne-a dat un «curs de limba maghiară» — complet! E singurul manual pe care avându-l: șase ani de arândul (în cele șase clase) nu-ți mai trebuiește alt studiu, căci acolo află: exerciții de ceterie, intuițiune, gramatică, geografie, istorie, socoată, constituție, etc.

Acest manual este aprobat și de Venerabilul conzistor arădan sub Nr. 2874. a. c. și se poate procura dela «Tipografia Diecezană» din Arad cu prețul de 60 fileri, fiind apoi cel mai ducător la scop, rămâne ca noi să dovedim cum știm sprijini și aprecia munca bună a unui frate al nostru!

Leucussești în Oct. 1905.

Ioan Furdianu,
învățător.

Știri ultime.

Eri a voit să depună nou numitul fișpan al Clujului conte Teleki László jurământul în congregația comitatenză, dar a fost împiedecat prin opoziția, care a aruncat cu ouă clocite, călămare și alte obiecte în el, între vociferări asurzitoare.

Cu toate aceste consideră Teleki jurământul ca depus și actul instalării ca împlinit.

Cursul pieței Lugoj.

Marfa	greutate	coroane	bani
Grâu prima calitate	90	14	60
de mijloc	85	14	—
Săcară prima calitate	80	13	—
de mijloc	75	—	—
Orz prima calitate	80	12	60
de mijloc	75	11	80
Ovăs prima calitate	45	13	—
de mijloc	40	12	—
Cucuruz prima calitate	85	13	40
de mijloc	85	12	—
nou	10	—	—
Fâină 0.	85	28	—
prima	85	27	—
II	85	—	—
brună IV	85	26	—
Orez	1	40	—
Gris	80	32	—
Arpăcaș	70	15	60
Mazăre	90	48	—
Linte	85	72	—
Fasole	80	36	—
Mălăiu mărunț	70	40	—
Cartofi	—	8	—
Fân prima calitate	—	6	—
de mijloc	—	5	—
Paie	—	1	—
Stejar	—	6	—
Cărbuni de peatră	—	5	40
de Petroșeni	—	4	40
Oloiu de rapiță	—	80	—
Lumini de stearină	—	6	80
topite	—	1	68
Săpun	—	80	—
Carne de vită I. calitate	—	1	44
» II.	—	1	20
Unsoare de porc	—	1	60
Sămânță de chimin	—	84	—
Sare, bucăți	—	24	—
Zăhar	—	92	—
Vin	—	80	—
Spirt I.	—	30	—
» II.	—	1	50

Noroc de tot enorm la Török!

Neintrecut

este norocul, care favorizează colectura noastră principală. Deja mai mult de 21 milioane cor. câștiguri am plătit în scurt timp on. noștri mușterii; între aceste cele mai mari câștiguri, și anume

de 2 ori marele premiu de **600.000** coroane
cel mai mare câștig „ **400.000** „

4 à 100.000, 3 à 90.000, 2 à 80.000, 3 à 70.000, 3 à 60.000, mai multe à 50.000, 40.000, 30.000 25.000, 20.000, 15.000 și afară de aceste încă nenumărate câștiguri mari à 10.000, 5.000, 2.000, 1.000, 500 ș. a. m. d.

Recomandăm deci să luați parte la loteria de clase care îndată se începe și care este mai bogată în șanse din toată lumea, și să comandați la noi un loz de noroc. În viitoarea a 17-a loterie de clase ung. se vor trage earăși din

110.000 lozuri 55.000

cu câștiguri în bani, și adică se vor trage cu totul câștiguri în enorma sumă de **14 milioane 459.000 coroane.**

Comandați numărul de lângă numele Dvoastră!

Bani mulți fac viața frumoasă! Poate că surprinde bărbatul pe femeia și sau femeia pe bărbatul sau cu un câștig principal prin cumpărarea numărului de lângă numele seu! Întâmplarea joacă mare rol în viață și poate fi chiar o întâmplare că în numărul care stă lângă numele respectiv vei afla lozul, care-ți aduce un mare câștig.

Adam, Adel	121	Dezso, Erzsébet	4587	Ivan, Jolan	235	Vilg, József	5145
Adolár, Agnes	2223	Eda, Euger	4043	Jakab, József	3652	Gönn, a. szék	4072
Adolf, Agóia	22037	Elek, Etel	41799	János, János	3537	Pál, a. szék	5137
Agoston, Amália	64017	Elemér, Flora	10723	Jeno, János	5495	Peter, Olga	5157
Aladár, Anna	41777	Emil, Franciska	82443	József, Karolin	17329	Peter, Paula	10369
Albert, Anatólia	74366	Endre, Frida	92777	Kalman, Karinka	63775	Riherd, Péter	3455
Altréd, Apollonia	20292	Erno, Genoveva	52551	Károly, Katalin	48741	Sándor, Teres	7787
Akos, Aranka	101001	Perenc, Gertrud	12113	Kornél, Klara	6634	Sándor, Procska	12551
Ambrus, Berta	50901	Prigyes, Gabriella	93989	Kristóf, Klórid	279	Sándor, Rozsnyó	6527
András, Blanka	35266	Fülöp, Gizella	60037	Lajos, Kornelia	109707	Sándor, Rozsnyó	1771
Antal, Coroala	2392	Gábor, Hedvig	20199	László, Krisztina	6919	Sándor, Rozsnyó	3819
Arnold, Boriska	90372	Gaspár, Helena	79747	Leo, Kunigunda	9622	Sándor, Sári	10737
Arpád, Betti	82417	Gergely, Henriett	51631	Lipót, Laura	1824	Tamas, Szabolcs	4874
Arthur, Bella	105317	Géza, Hermina	88997	Lorinc, Lenke	6675	Tiber, Szerecs	7457
Aurél, Brigitta	13223	Gusztáv, Hilda	2786	Manó, Leonia	6270	Tamas, Theodora	222
Aurél, Cecília	52333	György, Ibolyka	55497	Marcsa, Lidia	31484	Tivadár, Teres	3495
Balász, Cornelia	74397	Gyula, Iduska	35375	Marton, Lina	9527	Tobias, Teres	3477
Balint, Dóra	24034	Henrik, Ilona	3447	Mátyás, Ludovik	297	Vendel, Valéria	222
Barnabas, Dorottya	9001	Hermann, Ilma	9232	Miklós, Lajos	2492	Vilg, Vera	10101
Bela, Cecília	38277	Hugo, Ilza	4445	Miklós, Margit	3546	Vilmos, Viktoria	222
Benedek, Eufemia	108855	Ignác, Iren	12115	Miksa, Melvia	432	Vilmos, Viktoria	12413
Bernát, Emma	51377	Ilés, Irma	45278	Nor, Marit	1222	Zoltán, Zsófia	6746
Daniel, Ernestina	101911	Imre, Izabella	109333	Randor, Maria	10843	Zoltán, Zsófia	3453
David, Eva	16364	István, János	27174	Orbán, Marika	36781		
Bénes, Evelyn	92157	Isidor, Johanna	59077	Oskar, Matild	67197		

Cel mai mare câștig ev. 1.000.000 coroane

Special 1 premiu de 600.000. 1 câștig de 400.000. 1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000 și încă multe altele. Nr. 198 (8-4)

Misa conf. planului a lozurilor originale clasa I face:
Pentru 1/2 loz orig. fl.—75 sau cor. 1.50, pentru 1/4 loz orig. fl. 1.50 sau cor. 3—
„ 1/2 „ „ „ 3.— „ „ 6.— „ „ „ „ 6.— „ „ 12.—
și se trimite pe lângă rambursă sau trimiterea înainte a prețului. Planuri of. gratuit. Comandă p. lozurile de noroc de mai sus rugăm a trimite până în
12 Novembre a. c.

A. Török & Co.

Cea mai mare afacere de loterie de clase în Ungaria.
BUDAPESTA.
Secțiunile loteriei de clase ale colecturii noastre principale:
Centrala: **Theresienring 46/a.** I. Sucursală: **Waltzerring 4/a.**
II. Sucursală: **Museumring 11/a.** III. Sucursală: **Elisabethring 54/a.**
Adresa telegrafică: Törökek Budapest.

Premiata în Arad la 1890. —

Premiata în Timișoara la 1891. —

TIPOGRAFIA

CAROL TRAUINFELLNER

în Lugoj, vis-à-vis de casa orașului

primește spre eșeptuire

tot felul de tipărituri

cu prețurile cele mai moderate.

Comandele din afar' se eșeptuesc în timpul cel mai scurt

Tipografia Carol Traunfellner, — Lugoj.

SALVATORIA

Intreprindere de credit, Verșeț (Versecz) Strada Petőfi Nr. 69.

Imprumuturi ipotecare pe pământuri și edificii:
3 1/2 — 5 3/4
pe lângă intabulare și pe durata de 10—70 ani. Banca n'are dreptul a abziece nici când până ce datoratul ori când poate plăti restul ne-amortizat al datoriei.

Imprumuturi personale pentru oficiali, oficeri, comercianți și industriași:
6—7
pe lângă giranți, prentare pe salar sau deposit de valori. Durata 5—15 ani.
Nr. 202 (x-3).

Convertiri favorabile de imprumuturi vechi și scumpe.

Prospecte și informațiuni se dau gratuit.

Reprezentanți căutam în toate comunele.

14819905. tlkv. szám.

Arverési hirdetmény.

A lugosi kir. törvényszék mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Cosma Aurel temesvári ügyvéd által képviselt „Beregsana” takarékpénztár végrehajtónak Radulescu Ion, Lupulescu Miklós, s Lupulescuné szül. Cadarescu Egita végrehajtást szenvedők elleni 154 kor. tőke ennek 1905. évi Május hó 18-ától járó 6% kamatai, 7 kor. 95 óvási, 1/2% váltóidj, 54 kor. 40 fill. per és végrehajtási már megállapított költségek és ezennel 15 kor. 30 fill.-ben megállapított árverés kéréséi valamint a még felmerülő költségek behajtása végett, továbbá a Timisiána temesvári bejegyzett cég javára 200 kor. tőke s jár. erejéig Zsureszku Anna, Cserbu Paraszkéva, Moizseszku Zsófia, Irimescu Demeter dobrestli lakók-javára 120 frt. tőke s jár. erejéig végrehajtásilag bekebelezett követelések behajtása végett is Radulescu Ion, Lupulescu Miklós s Lupulescu Miklósé szül. Cadarescu Egita végrehajtást szenvedőknek a lugosi kir. törvényszék mint tlkvi hatósága területéhez tartozó Dobrest közsegi 66 számú tjkvben A. I. 1—5 sors. alatt foglalt ingatlanokból Radulescu Ion végrehajtást szenvedőt megillető 1/2 részét 452 kor. kikiáltási árban, a dobrestli 176 sz. tjkvben A. I. 1—4. sors. a. sz. tjkvben A + 1 sors. alatt foglalt Lupulescuné Egita nevében álló ingatlanságot 250 illetve 18 kor. kikiáltási árban, a dobrestli 115 sz. tjkv A. I. 1—4. sorszáma. tjkvben A + 1 sors. a. foglalt s Lupulescu Miklós nevében álló ingatlanságot 311 kor. illetve 34 kor. kikiáltási árban s végül a dobrestli 122 sz. tjkvben A. + 1 sors. alatt foglalt ingatlanságból Lupulescu Miklós nevében álló fele részét s az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a alapján Brank Avram bírók társaság fele részét is 80 kor. kikiáltási árban egészben és külön az egyidejűleg kibocsátott árverési feltételek értelmében összesen 1145 kor. kikiáltási árban az 1905. évi decz. hó 2-án d. e. 10 órakor

Nicolae Căprariu,
absolvent al școlii agro-nomice dela Lugoj
dorește să fie ocupat la o moșie mai mare
— A se adresa la: —
Nicolae Căprariu
— Visag, nr. casei 215.—
p. u. Duleo. (c. Caraș-Severin)
Gr. (x-2)

1881. végreh. szám. 1905.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lugosi kir. járás-bírószék 1905. évi V. I. 1805. számú végzése következtében „Lugosána” takarékpénztár és hitelintézet javára Popovics George, Popovics Anna és Sárkocsony Ion ellen 150 kor. és jár. erejéig 1905. évi szept. hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 1783 kor.-ra becsült feépületek, kádák, malaczkok, szarvasmarhák, széna és bútorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a lugosi kir. járás-bírószék 1905. évi V. I. 1805/2. számú végzése folytán 150 kor. tőkekövetelés, ennek 1905. évi apr. hó 15 napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 84 kor. 18 fill.-ben bíróságon már megállapított költségek erejéig Viszágon alperesek lakásán leendő eszközlésére

1905. évi nov. hó 11.-én d. u. 3 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Lugoson 1905. évi okt. hó 26-án.
Frank Zoltán
Nr. 207 (1-1) kir. bírósági végrehajtó

Numeri singuratici din ziarul „DRAPELUL“ se află de vânzare în librăriile Adolf Auspitz și Coloman Nemes.

Lugoson, 1905. évi szept. hó 2-án.
Dr. Ráoz kir. tvszéki albiró helyett **Bagyik** kir. tvszéki biró.
Nr. 208 (1-1)